

Per-Ola Larsson

Ink. 2009-05-04
Målnr. 6629-08
Åktbil 11

Ulrikagatan 13

2009-05-03

115 23 Stockholm

Till Kammarrätten i Stockholm (KR)

Yttrande i mål 6629-8

Det är riktigt att jag inte tagit upp Landstingets allmänna kompetens enligt kommunallagen (KL). Däremot har jag hävdat att Landstinget inte tillämpar hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och KL korrekt. Att Landstinget tillämpar andra sjukvårdsregler än dem som framgår av HSL har givetvis betydelse i målet. Att på eget initiativ och utan specifikation besluta om ett "ägartillskott" till Karolinska sjukhuset strider mot HSL och KL. Landstingsfullmäktige torde sakna kompetens att besluta om 100 milj kr enbart av skälet: "Förvaltningen anser att det är befogat att ägaren tillskjuter 100 miljoner kronor i ägartillskott till Karolinska Universitetssjukhuset". Termen ägartillskott finns inte i kommunallagstiftningen. Det är därför oklart vad Landstinget menar med ägartillskott.

Landstinget anmärker i sitt yttrande att beslutet gäller 100 milj kr, inte 1 miljard som jag skrivit. Jag ber om ursäkt för att jag av misstag uppgett ett för högt belopp. Beslutet gäller inte mer än sammanlagt 985 miljoner kr.

Landstinget påstår att endast den första posten på 100.000.000:- är en utgift. De övriga 885 miljonerna skulle vara "nedskrivningar". Men även en nedskrivning är en kostnad¹, som tas upp som en utgift i bokföringen. Således är hela beslutet om 985 milj kr lagstridigt.

Det finns i tjänsteutlåtandet inget motiv för att Karolinska Sjukhuset skall få 100.000.000:- utöver Landstingets budget för 2007. Följande intetsägande motiv finns i tjänsteutlåtandet:

¹ Wikipedia definerar termen: Nedskrivning innebär, att en anläggningstillgång eller omsättningstillgång (till exempel fordring) helt eller delvis skrivs bort från balansräkningen och blir en kostnad på resultaträkningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är befogat att ägaren tillskjuter 100 miljoner kronor i ägartillskott till Karolinska Universitetssjukhuset 2007 samt att resultatkravet 2007 sänks till 270 miljoner kronor. Karolinska står inför stora ekonomiska utmaningar de kommande åren och det är viktigt att Karolinska har realistiska förutsättningar att klara sin budget 2007 så att full kraft kan läggas på att identifiera, och börja genomföra, såväl operationella som strukturella åtgärder syftande till att skapa en långsiktig ekonomi i balans.

Följande omotiverade utsaga finns för det beslutade extra tillskottet på 100.000.000 :- till SL. Förvaltningen instämmer i att kostnadsföringen 2006 av kapitalkostnadsersättningen 2007-2010 till SJ skapar ett utrymme för att justera SL:s resultatkrav 2007.

Detta är de enda motiven för fullmäktiges nu aktuella beslut att anslå 985 miljoner kr till Karolinska Sjukhuset och SL.

Som jag anført i mina klagoskrifter föreskriver KL att ett beslut under löpande budgetår skall ange hur beslutet skall finansieras. Det finns ingen finansieringsanvisning i beslutet. I yttrandet instämmer Landstinget i mitt påstående att beslut under budgetåret skall ange finansiering. Men Landstinget menar att detta krav är uppfyllt genom beslutets 4:e att-sats eftersom koncernfinansieringens resultatkrav justeras till 515.000.000 kr. Detta är obegripligt. I 2007 års budget skriver landstingsfullmäktige betr koncernfinansiering:

7.2 Koncernfinansiering

Koncernfinansiering är en central redovisningsenhet där poster av landstingsövergripande karaktär redovisas. Enheten har inte några anställda och bedriver ingen egen verksamhet. Intäkterna består främst av skatteintäkter och specialdestinerade statsbidrag. Koncernfinansierings övriga intäkter kommer från det personalomkostnadspålägg som förvaltningarna erlägger. PO-pålägget avses täcka förvaltningsorganisationens kostnader för sociala avgifter och pensioner som belastar koncernfinansierings resultat.

Den enskilt största kostnadsposten utgörs av utbetalning av landstingsbidrag och tillskott till koncernens förvaltningar och bolag. I koncernfinansiering redovisas även koncernens upplåning och räntekostnaderna på låneskulden belastar således enheten. Koncernfinansiering budgeterar ett resultat på **447 miljoner kronor**.

Kostnader för GVD är budgeterade med 80 miljoner kronor och kostnader för den nationella IT- infrastrukturplattformen för vård och omsorg är budgeterad med 35 miljoner kronor (resterande 10,1 miljoner kronor är budgeterade av LSF och balanseras av motsvarande intäkt). Kostnaden för årets höjning av premien till LÖF är budgeterad med 16,5 miljoner kronor.

I budget för 2007 avsattes alltså 447.000.000:- till koncernfinansiering. Enligt nu aktuellt beslut ökades denna avsättning till 515.000.000 kr. Det innebär i realiteten att avsättningen till koncernfinansiering för 2007 ökade med 68.000.000:--. Inte heller för det beslutet finns någon motivering.

Landstinget menar att beslutet håller sig inom 2007 års budget. Eftersom fullmäktige i december 2006 budgeterat vissa belopp till Karolinska sjukhuset och SL för 2007 är det högst

anmärkningsvärt att landstingsdirektören redan i januari 2007 skriver ett i princip omotiverat tjänsteutlåtande som skall omfördela 985 miljon kronor i samma budget. Det visar att 2007 års budget inte var tillräckligt beredd. Om det nu visar sig att KS och SL behöver mer pengar – och det förvånar mig inte – så måste givetvis KS och SL redovisa hur kostnaderna har ökat sedan KS och SL – ev via hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) & trafiknämnden – lämnade sina budgetförslag enligt 8 kap 7 § KL. Givetvis får fullmäktige inte ändra 2007 års budgetbeslutet utan att grundligt motivera

- Varför KS behöver mer pengar
- Vilken verksamhet som skall minskas med motsvarande belopp.

I yttrandet påstår Landstinget att beslutets tre sista att-satser inte avser utgifter utan *nedskrivningar*. Men det anges inte vilken verksamhet som blir lidande av det. I budget för 2007 avsattes endast 447 miljon kr till koncernfinansieringen. Som visas ovan är en nedskrivning en utgift. Som anges i ovan citerade budgetmotiv skall koncernfinansieringen användas bl a för kostnader för *sociala avgifter och pensioner* som belastar koncernfinansieringens resultat. Givetvis kan inte sådana utgifter skrivas ned. Det finns alltså inget beslut enligt 8 kap 12 § KL i det aktuella målet hur de nya utgifterna skall finansieras. Om fullmäktige inom ramen för sin budget flyttar angivna anslag till KS & SL måste fullmäktige enligt 8 kap 12 § besluta hur kostnaden skall finansieras och t ex fastställa vilken budgeterad kostnad som skall minskas.

Som Landstinget uppger krävs inte längre någon ny balansering av budgeten vid beslut om nya anslag under budgetåret. Men i propositionen klarläggs tydligt att fullmäktige måste besluta hur den nya utgiften skall finansieras. Så är också 8 kap 12 § formulerad. Det måste därför framgå vilka anslag som skall minskas på i det nya beslutet eller om budget poster får överskridas i bokslutet.

Landstinget har i yttrandet uppmärksammat propositionens förklaring till 8 kap 1 § KL. Regeringen menar att det inte bör ankomma på en förvaltningsdomstol att avgöra vad som är god ekonomisk hushållning. Jag instämmer i denna del i Landstingets bedömning. Men detta legitimerar inte Landstingets underlåtenhet att besluta hur den nya utgiften skall finansieras, inte heller att Landstinget har en så bristfällig ekonomisk redovisning att landstingsdirektören redan en månad efter det att 2007 års budget trätt kraft måste skriva ett förslag att Karolinska sjukhuset måste få ytterligare 100.000.000:- kr i form av "ägartillskott". Landstinget skall budgetera de nödvändiga sjukvårdskostnaderna för sjukhuset. Termen ägartillskott finns inte i KL eller HSL. Att anslå den stora summan av 100.000.000:- ospecificerat till sjukhuset torde vara olagligt.

Det torde vara riktigt – som Landstinget hävdar – att den kommunala medelsförvaltningen skall motsvara högt ställda krav på säkerhet. Därför stiftades den kommunala redovisningslagen. Detta beslut visar att Landstinget inte följer denna princip. Domstolsprövning måste därför ske när ett beslut strider mot lag. 8 kap 12 § föreskriver att ett beslut under löpande budgetår skall innehålla ett beslut om finansiering

Sammanfattningsvis strider det aktuella beslutet av landstingsfullmäktige mot 8 kap 12 § KL. Det är därför olagligt och skall upphävas enligt 10 kap 8 § KL.